

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра статистики, обліку та аудиту

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Оподаткування

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський) рівень

галузь знань _____ 05 «Соціальні та поведінкові науки»

спеціальність _____ 051 «Економіка»

освітня програма _____ «Бізнес-аналітика та міжнародна статистика»

спеціалізація _____

вид дисципліни _____ вибіркова

факультет _____ економічний

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету (інституту, центру)

“ 27 ” серпня 2024 року, протокол № 11

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Ліна РУБАН, к.е.н, доцент закладу вищої освіти кафедри статистики, обліку та аудиту

Програму схвалено на засіданні кафедри статистики, обліку і аудиту

Протокол від “ 26 ” серпня 2024 року № 1

Завідувачка кафедри статистики, обліку та аудиту

(підпис)

Оксана НЕСТЕРЕНКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) «Бізнес-аналітика та міжнародна статистика»
назва освітньої програми

Гарант освітньо-професійної програми
(керівник проектної групи) «Бізнес-аналітика та міжнародна статистика»

(підпис)

Юлія ГЛУШАЧ
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково- методичною комісією економічного факультету _____
назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “ 27 ” серпня 2024 року № 1

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Дар'я ЗАГОРСЬКА
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Оподаткування» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки першого (бакалаврського) рівня спеціальності 051 Економіка

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є засвоєння теоретичних знань щодо оподаткування й надання практичних навичок щодо організації первинного аналітичного обліку та складання податкової звітності по податкам, зборам, обов'язковим платежам.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є навчити майбутніх фахівців організовувати систему податкового обліку на підприємстві; здійснювати документальне оформлення операцій з нарахування (обчислення) та сплати податків; набуття практичних навичок зі складання податкових розрахунків та декларацій.

Навчальна дисципліна спрямована на досягнення наступних програмних компетентностей, що передбачено освітньо-професійною програмою спеціальності:

Загальні:

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові:

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.

СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК15. Здатність проводити аналіз зовнішнього та внутрішнього бізнес-середовища діяльності суб'єктів господарювання; розуміння і використання бухгалтерської та фінансової систем; розуміння принципів організації виробництва і їх зв'язку з бізнесом; розуміння існуючих і нових технологій і їх впливу на нові / майбутні ринки.

1.3. Кількість кредитів – 5

1.4. Загальна кількість годин – 150

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	3-й
Семестр	
6-й	6-й
Лекції	
32 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
86 год.	144 год.
Індивідуальні завдання	
40 год.	

1.6. Заплановані результати навчання. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми спеціальності студенти повинні досягти таких програмних результатів навчання:

РН06. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

РН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

РН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

РН16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

РН18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

РН20. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.

РН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

РН25. Усвідомлювати сутність об'єктів і процесів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Система оподаткування і основи побудови і адміністрування податкового обліку

Тема 1. Теоретичні основи оподаткування.

Сутність і функції податків. Ознаки податків як особливого виду державних доходів.

Сутність і ознаки податкових зборів.

Фіскальна функція податків. Соціальна функція податків. Регулююча функція податків (стимулююча, дестимулююча).

Поняття елемента податку. Структурні елементи податку.

Функціональні елементи податку (суб'єкт оподаткування, об'єкт оподаткування, база оподаткування, ставка податку).

Організаційні елементи податку (порядок нарахування податкових зобов'язань, порядок декларування податкових зобов'язань, податкові пільги, порядок погашення податкових зобов'язань).

Класифікація податків за такими класифікаційними ознаками: рівень стягнення, належність до ланок бюджетної системи, цільове призначення, джерело сплати, механізм розподілу податкового навантаження, форма оподаткування, економічна функція.

Поняття податкової системи та податкового законодавства України. Принципи, на яких ґрунтується податкова система України.

Види обліку в умовах ринку та їх порівняльна характеристика. Загальні принципи ведення податкового обліку на підприємстві. Порядок ведення податкового обліку. Методичні та організаційно-технічні засоби ведення податкового обліку.

Тема 2 . Адміністрування податків і зборів (обов'язкових платежів)

Контролюючі органи та органи стягнення. Їх права та обов'язки. Схема побудови державної податкової служби України.

Податкова звітність. Поняття податкової декларації, податкового розрахунку. Особи, що несуть відповідальність за складення податкової звітності.

Обов'язкові реквізити податкової декларації.

Подання податкової декларації до органів державної податкової служби. Засоби подання декларації. Особливості подання декларації у електронній формі. Строки подання податкових декларацій. Поняття «базового звітного (податкового) періоду».

Порядок внесення змін в податкову звітність. Порядок виправлення помилок, що виявлені у раніше поданій декларації.

Визначення сум податкових та грошових зобов'язань. Оскарження рішень контролюючих органів. Строки сплати податкового зобов'язання. Податкові повідомлення-рішення.

Загальне поняття та види податкових перевірок.

Розділ 2. Податковий облік загальнодержавних податків.

Тема 3. Податковий облік податку на додану вартість

Теоретична сутність податку на додану вартість. Методи визначення доданої вартості : прямий адитивний, непрямий адитивний, прямого вирахування, непрямого вирахування. Основні переваги і недоліки ПДВ.

Платники ПДВ. Вимоги щодо реєстрації осіб як платників податку. Порядок реєстрації платників ПДВ.

Визначення об'єкту оподаткування податком на додану вартість. Операції, які звільнені від оподаткування податку на додану вартість. Операції, які не є об'єктом оподаткування податком на додану вартість.

Порядок визначення бази оподаткування податком на додану вартість. Ставки податку на додану вартість.

Податкове зобов'язання з податку на додану вартість та дата виникнення податкових зобов'язань.

Податковий кредит з податку на додану вартість та дата виникнення права платника податку на податковий кредит.

Первинний та аналітичний облік податку на додану вартість. Податкова накладна. Способи складання податкової накладної. Реєстрація податкових накладних у реєстрі виданих та отриманих податкових накладних.

Відображення податкових зобов'язань та податкового кредиту з податку на додану вартість в системі рахунків бухгалтерського обліку. Відображення в бухгалтерському обліку податкових зобов'язань з ПДВ при продажу товарів (робіт, послуг). Відображення в бухгалтерському обліку податкового кредиту з ПДВ при придбанні товарів (робіт, послуг).

Порядок надання податкової декларації та строки розрахунків з бюджетом з ПДВ. Звітні податкові періоди та строки подання декларації з ПДВ. Вступна частина. Розділ I

«Податкові зобов'язання». Розділ II «Податковий кредит». Розділ III «Розрахунки з бюджетом за звітний період». Порядок заповнення уточнюючого розрахунку.

Тема 4. Облік акцизного податку

Платники акцизного податку. Реєстрація осіб як платників акцизного податку.

Об'єкти оподаткування. Операції з підакцизними товарами, які не підлягають оподаткуванню. Операції з підакцизними товарами, які звільняються від оподаткування

База оподаткування у разі обчислення податку із застосуванням адвалорних ставок. База оподаткування у разі обчислення податку із застосуванням специфічних ставок з вироблених на митній території України або ввезених на митну територію

України підакцизних товарів (продукції).

База оподаткування у разі обчислення податку із застосуванням одночасно адвалорних та специфічних ставок податку

Підакцизні товари. Ставки податку та перелік товарів, з яких справляється акцизний податок: спирт етиловий та інші спиртові дистиляти, алкогольні напої, пиво; тютюнові вироби, тютюн та промислові замінники тютюну; мінімальне акцизне податкове зобов'язання із сплати акцизного податку на тютюнові вироби; нафтопродукти, скраплений газ; автомобілі легкові та інші моторні транспортні засоби, призначені головним чином для перевезення людей (крім моторних транспортних засобів, зазначених у товарній позиції згідно з УКТ ЗЕД 8702); кузови для автомобілів, зазначених у товарній позиції згідно з УКТ ЗЕД 8703; мотоцикли (включаючи мопеди) та велосипеди з допоміжним мотором, з колясками або без них; причепа та напівпричепа для тимчасового проживання у кемпінгах, типу причіпних будиночків.

Дата виникнення податкових зобов'язань щодо підакцизних товарів (продукції), вироблених на митній території України.

Порядок обчислення податку з товарів, вироблених на митній території України.

Порядок обчислення податку з товарів, які ввозяться на митну територію України
Особливості обчислення податку за адвалорними ставками. Особливості
обчислення податку з тютюнових виробів
Порядок і строки сплати податку. Складення та подання декларації з акцизного
податку. Контроль за сплатою податку.

Тема 5. Податковий облік екологічного податку

Платники екологічного податку. База та об'єкт оподаткування екологічним
податком. Ставки податку за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин
стаціонарними джерелами забруднення. Ставки податку за скиди забруднюючих речовин у
водні об'єкти. Ставки податку за розміщення відходів у спеціально відведених для цього
місцях чи на об'єктах. Ставки податку за утворення радіоактивних відходів (включаючи вже
накопичені). Ставки податку за тимчасове зберігання радіоактивних відходів їх
виробниками понад установлені особливими умовами ліцензії строк.

Порядок обчислення екологічного податку.

Порядок подання податкової звітності та сплати екологічного податку.

Тема 6. Податковий облік податку на прибуток підприємств.

Платники податку на прибуток підприємств. Платники податку з числа резидентів.

Платники податку на прибуток з числа нерезидентів.

Порядок визначення об'єкту оподаткування податком на прибуток підприємств.

Класифікація груп основних засобів та інших необоротних активів і мінімально
допустимих строків їх амортизації. Методи нарахування амортизації основних засобів:
прямолінійний, зменшення залишкової вартості, прискореного зменшення залишкової
вартості, кумулятивний, виробничий.

Порядок обчислення і ставки податку на прибуток.

Різниці, які виникають при нарахуванні амортизації необоротних активів. Різниці,
що виникають при формуванні резервів (забезпечень). Різниці, які виникають при
здійсненні фінансових операцій. Особливості оподаткування окремих видів діяльності та
операцій. Звільнення від оподаткування.

Порядок заповнення та строки подання декларації з податку на прибуток
підприємств.

Тема 7. Облік податку з доходів фізичних осіб

Платники податку на доходи фізичних осіб.

Об'єкт оподаткування ПДФО резидентів. Об'єкт оподаткування ПДФО нерезидентів.

База оподаткування. Загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід платника
ПДФО. Базою оподаткування для доходів, отриманих від провадження господарської або
незалежної професійної діяльності

Поняття терміну "послуги домашнього обслуговуючого персоналу".

База оподаткування при нарахування (надання) доходів у будь-якій негрошовій
формі.

Доходи, які не включаються до розрахунку загального місячного (річного)
оподаткованого доходу.

Ставки податку на доходи фізичних осіб.

Порядок нарахування, утримання та сплати податку до бюджету. Оподаткування доходів, нарахованих (виплачених, наданих) платнику податку податковим агентом. Оподаткування доходів, нарахованих (виплачених, наданих) платнику податку особою, яка не є податковим агентом, та іноземних доходів. Розрахунок податкових зобов'язань з оподатковуваного доходу платника податку, нарахованого у джерела його виплати, проводиться податковим агентом (у тому числі роботодавцем).

Перерахунок податку та податкові соціальні пільги. Перелік податкових соціальних пільг. Вибір місця отримання (застосування) податкової соціальної пільги. Вибір розміру податкової соціальної пільги та строк її дії. Перерахунок податку, перерахунок та обмеження податкової соціальної пільги.

Особливості нарахування та оподаткування окремих видів доходів. Оподаткування доходу від надання нерухомості в оренду (суборенду), житловий найм (піднайм). Оподаткування інвестиційного прибутку. Оподаткування роялті. Оподаткування процентів. Оподаткування дивідендів. Оподаткування виграшів та призів. Оподаткування благодійної допомоги. Оподаткування доходів, отриманих за договорами довгострокового страхування життя (у тому числі страхування довічних пенсій), недержавного пенсійного забезпечення, пенсійних вкладів та за договорами довірчого управління. Оподаткування суми надміру витрачених коштів, отриманих платником податку на відрядження або під звіт, не повернутої у встановлений строк. Оподаткування доходів, отриманих нерезидентами. Оподаткування іноземних доходів.

Порядок оподаткування операцій з продажу об'єктів нерухомого майна. Порядок оподаткування операцій з продажу об'єктів рухомого майна.

Оподаткування доходу, отриманого платником податку в результаті прийняття ним у спадщину чи дарунок коштів, майна, майнових чи немайнових прав

Податкові агенти і звітність. Порядок подання річної декларації про майновий стан і доходи (податкової декларації).

Розділ 3. Податковий облік місцевих податків і зборів.

Тема 8. Облік місцевих податків.

Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Платники податку. Об'єкт оподаткування. База оподаткування. Пільги із сплати податку. Ставка податку. Податковий період. Порядок обчислення суми податку. Порядок сплати податку. Строки сплати податку.

Єдиний податок. Групи платників єдиного податку. Порядок визначення доходів платника єдиного податку та їх склад. Ставки єдиного податку. Порядок нарахування та строки сплати єдиного податку. Ведення обліку і складення звітності платниками єдиного податку.

Тема 9. Облік місцевих зборів.

Збір за місця для паркування транспортних засобів. Платники збору. Об'єкт і база оподаткування збором. Ставки збору. Особливості встановлення збору. Порядок обчислення та строки сплати збору.

Туристичний збір. Платники збору. Ставка збору. База справляння збору.

Податкові агенти. Особливості справляння збору. Порядок сплати збору.

3. Структура навчальної дисципліни*

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усьо го	у тому числі					Усь ого	у тому числі				
		л	п	лаб	ін д	с. р.		л	п	ла б	ін д	с. р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Система оподаткування і основи побудови і адміністрування податкового обліку												
Тема 1. Теоретичні основи оподаткування	15	2	2			11	15	1				14
Тема 2. Адміністрування податків і зборів (обов'язкових платежів)	15	4	4			7	15					15
<i>Разом за розділом 1</i>	30	6	6	0	0	18	30	1	0	0	0	29
Розділ 2. Податковий облік загальнодержавних податків												
Тема 3. Податковий облік податку на додану вартість	25	4	4			17	25	1				24
Тема 4. Облік акцизного податку	15	4	4			7	15	1				14
Тема 5. Податковий облік екологічного податку	10	4	4			2	10	1				9
Тема 6. Податковий облік податку на прибуток підприємств	15	4	4			7	15	1				14
Тема 7. Облік податку з доходів фізичних осіб	15	4	4			7	15	1				14
<i>Разом за розділом 2</i>	80	20	20	0	0	40	80	5	0	0	0	75
Розділ 3. Податковий облік місцевих податків і зборів												
Тема 8. Облік місцевих податків	20	4	2			14	20					20
Тема 9. Облік місцевих зборів	20	2	4			14	20					20
<i>Разом за розділом 3</i>	40	6	6	0	0	28	40	0	0	0	0	40
<i>Усього годин</i>	150	32	32	0	0	86	150	6	0	0	0	144

* структура навчальної дисципліни (години на вивчення) може змінюватись у зв'язку із змінами законодавства, ступенем засвоєння матеріалу студентами, коригуванням структури навчального року (графіку навчального процесу) тощо. Можлива зміна послідовності розкриття навчального матеріалу в межах окремого розділу або теми, але так, щоб не порушувалась загальна логіка його викладу.

4. Темі семінарських, практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Теоретичні основи оподаткування	2	-
2	Адміністрування податків і зборів (обов'язкових платежів)	4	-
3	Податковий облік податку на додану вартість	4	-
4	Облік акцизного податку	4	-
5	Податковий облік екологічного податку	4	-
6	Податковий облік податку на прибуток підприємств	4	-

7	Облік податку з доходів фізичних осіб	4	-
8	Облік місцевих податків	2	-
9	Облік місцевих зборів	4	-
	Разом	32	-

5. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота студента включає: опрацювання навчального матеріалу, підготовку до практичних занять, виконання індивідуальних завдань, підготовку до усіх видів контролю.

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	2	3	4
1	Опрацювання конспекту лекції, вивчення рекомендованої літератури по темах, які викладаються на лекціях	41	45
2	Підготовка до практичних занять	35	8550
3	Підготовка до поточного контролю	4	24
4	Підготовка до підсумкового контролю (екзамену)	6	21
	Разом	86	144

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання не передбачено навчальним планом спеціальності 051 Економіка, ОП Бізнес-аналітика та міжнародна статистика.

7. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни «Оподаткування» використовуються інформаційно-ілюстративний та проблемні методи навчання із застосуванням:

- лекцій із застосуванням візуалізацій;
- розв'язування задач та тестів;
- складання графічних схем.

Основними формами вивчення дисципліни є лекції, практичні заняття, самостійна робота:

- **лекції** (лектором викладається основний зміст програмного навчального матеріалу, студент повинен конспектувати той матеріал, на якому акцентує головну увагу лектор);
- **практичні заняття** (реалізуються кількома навчальними завданнями: засвоєння теоретичного матеріалу лекційного курсу; практичні роботи; перевірка виконання самостійних завдань);
- **самостійна робота** (виконується студентами після прослуховування лекції, перед практичними заняттями чи проміжного контролю вдома, у бібліотеках, комп'ютерних класах тощо).

Основними відмінностями активних та інтерактивних методів навчання від традиційних вважаються не лише методика й техніка викладання, але й висока ефективність навчального процесу, яка проявляється через:

- високу мотивацію студентів;
- закріплення теоретичних знань на практиці;
- підвищення самосвідомості студентів;
- вироблення здатності ухвалювати самостійні рішення;

- вироблення здатності приймати колективні рішення;
- вироблення здатності до соціальної інтеграції;
- придбання навичок вирішення конфліктів;
- розвиток здатності до компромісів.

При викладанні дисципліни «Оподаткування» для активізації навчального процесу передбачено використання таких сучасних навчальних технологій як проблемні лекції, міні-лекції, робота в малих групах та ін.

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується кількома ключовими моментами, й увага студентів має бути сконцентрована на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках. При проведенні проблемної лекції має бути розданий друкований матеріал і виділені головні висновки з питань, що розглядаються.

При викладанні лекційного матеріалу студентам пропонуються питання для самостійного розмірковування. При цьому лектор ставить питання, які спонукають студента шукати вирішення проблемної ситуації. Така ситуація змушує студентів сконцентруватися, й почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

На початку проведення проблемної лекції необхідно чітко сформулювати проблему, яку необхідно вирішити студентам. При викладанні лекційного матеріалу слід уникати прямої відповіді на поставлені питання, а висвітлювати матеріал, таким чином, щоб отриману інформацію студент міг використати при вирішенні проблеми.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу й характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доведень та узагальнень.

На початку проведення міні-лекції за обраними темами лектор акцентує увагу студентів на необхідності представити викладений лекційний матеріал у так званому структурно-логічному вигляді. На розгляд виносять питання, які зафіксовані в плані лекцій, але викладають їх стисло. Лекційне заняття, проведене в такий спосіб, пробуджує в студента активність та увагу до сприйняття матеріалу, а також спрямовує його на

використання системного підходу при відтворенні інформації, яку він отримав під час лекції.

Проблемні лекції та міні-лекції доцільно поєднувати з такою формою активізації навчального процесу, як робота в малих групах.

Робота в малих групах дає змогу структурувати лекційні або практичні заняття за формою та змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування досвіду соціального спілкування.

Після висвітлення проблеми (проблемна лекція) або стислого викладення матеріалу (міні-лекція) студентам пропонується об'єднатися в групи по 5-7 осіб та представити наприкінці заняття своє бачення та сприйняття матеріалу, тобто виступити перед аудиторією з результатами роботи групи.

Дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників щодо певної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди й переконання, виробляють уміння формулювати думки й висловлювати їх, учать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів, і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

8. Методи контролю

Оцінювання знань, умінь та навичок студентів включає ті види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни «Оподаткування» передбачають лекційні, практичні заняття, самостійну роботу.

Перевірка та оцінювання знань студентів проводиться в наступних формах:

- оцінювання роботи і знань студентів під час практичних занять;
- складання проміжного контролю знань за темами курсу (тестування);
- оцінювання виконання та захист індивідуального розрахункового завдання;
- складання екзамену.

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення практичних, і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни;
- відвідування занять;
- виконання індивідуального науково-дослідного завдання;
- складання проміжного контролю за темами.

Контроль систематичного виконання самостійної роботи та активності на практичних заняттях проводиться за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;
- ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;
- уміння поєднувати теорію із практикою при розгляді практичних ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків при виконанні індивідуальних завдань, та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- оволодіння методами економіко-статистичної обробки даних із використанням комп'ютерних технологій;
- логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, уміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Оцінка «відмінно» ставиться за умови відповідності виконаного завдання студента або його усної відповіді до всіх зазначених критеріїв. Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку.

При оцінюванні практичних занять увага приділяється також їх якості та самостійності, своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

Проміжний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом лекційного матеріалу та вміння застосування його для вирішення практичної ситуації й проводиться у вигляді опитування. При цьому завдання може містити як запитання, що стосуються суто теоретичного матеріалу, так і запитання, спрямовані на вирішення невеличкого практичного завдання.

Методи контролю: поточне тестування; екзамен.

Оцінювання знань студентів здійснюють на основі результатів поточного контролю. Загальним об'єктом оцінювання знань студентів є відповідні частини навчальної програми з курсу «Оподаткування», засвоєння якої відповідно перевіряється під час поточного контролю.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння навчального матеріалу тем курсу, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь застосовувати отримані знання при вирішенні професійних завдань.

Об'єктами поточного контролю знань студентів з навчальної дисципліни

«Оподаткування»: систематичність та активність роботи й успішність на заняттях.

Оцінювання результатів поточного контролю здійснює викладач наприкінці вивчення кожного розділу.

Структура засобів контролю з навчальної дисципліни

Розділ, тема	Види та засоби контролю	Розподіл балів
--------------	-------------------------	----------------

5 семестр		
Розділ 1. Система оподаткування і основи побудови і адміністрування податкового обліку		
Тема 1. Теоретичні основи оподаткування	теоретичне питання, ситуаційні завдання	5
Тема 2. Адміністрування податків і зборів (обов'язкових платежів)	практичне завдання, тест	5
Розділ 2. Податковий облік загальнодержавних податків		
Тема 3. Податковий облік податку на додану вартість	практичне завдання, тест	10
Тема 4. Облік акцизного податку	практичне завдання, тест	5
Тема 5. Податковий облік екологічного податку	практичне завдання, тест	5
Тема 6. Податковий облік податку на прибуток підприємств	практичне завдання, тест	5
Тема 7. Облік податку з доходів фізичних осіб	практичне завдання, тест	5
Розділ 3. Податковий облік місцевих податків і зборів		
Тема 8. Облік місцевих податків	практичне завдання, тест	10
Тема 9. Облік місцевих зборів	практичне завдання, тест	10
Підсумковий семестровий контроль	екзамен	40
Сума		100

Критерії оцінювання знань студентів з курсу «Оподаткування» Критеріями оцінювання поточного контролю є:

а) дійсна успішність на практичних заняттях (відвідування відповідних форм навчального процесу, активність і рівень знань при обговоренні питань), самостійне опрацювання тем загалом чи окремих питань;

б) оцінка за контрольну роботу (у тому числі у формі тестів).

Максимальна сума балів, які може набрати студент, становить 100 балів, із яких 60 балів – за поточну роботу і 40 балів – за результатами підсумкового заліку або екзамену.

9. Схема нарахування балів

Порядок оцінювання знань студентів, розроблений і впроваджений в навчальний процес у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна унормовує основні принципи організації поточного, підсумкового та семестрового контролю знань студентів з усіх видів виконуваних робіт (теоретична підготовка, практична робота, самостійна робота ІНДЗ, наукова робота тощо), а також методику переведення показників академічної успішності студентів ХНУ імені В.Н. Каразіна в національну шкалу.

Контрольні заходи є необхідним елементом зворотного зв'язку у процесі навчання. Вони визначають відповідність рівня набутих студентами знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти.

Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти

Поточне оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни;
- відвідування занять;
- виконання індивідуального науково-дослідного завдання;
- складання проміжного контролю.

Контроль систематичного виконання самостійної роботи та активності на практичних заняттях проводиться за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;
- ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;
- уміння поєднувати теорію із практикою при розгляді практичних ситуацій, розв’язанні задач, проведенні розрахунків при виконанні індивідуальних завдань, та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, уміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Оцінювання рівня набутих практичних навичок здійснюється за результатами виконання та захисту індивідуального завдання.

Проміжний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом лекційного матеріалу та вміння застосування його для вирішення практичної ситуації й проводиться у вигляді тестування. При цьому тестове завдання може містити як запитання, що стосуються суто теоретичного матеріалу, так і запитання, спрямовані на вирішення невеличкого практичного завдання.

Підсумковий контроль за курсом – у формі заліку (5 семестр) та екзамену (6 семестр).

До складання заліку допускають студентів, що мають задовільну кількість балів із складених тестів з основних навчальних елементів (написання та захисту курсової роботи) та інших завдань, передбачених програмою дисципліни.

До складання екзамену допускають студентів, що мають задовільну кількість балів зі складених тестів з основних навчальних елементів розділу, написання та захисту індивідуального науково-дослідного завдання та інших завдань передбачених програмою дисципліни.

Залік та екзамен здійснюють за білетами, які містять теоретичне питання, практичне завдання – задачу і два тестових завдання (див. Зразок екзаменаційного білету). Вони дають можливість здійснити оцінювання знань студента за дисципліною «Оподаткування».

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (засоби діагностики)

Критерії оцінювання результативності роботи здобувачів вищої освіти при виконанні самостійної роботи та індивідуального завдання

Якісними критеріями оцінювання виконання індивідуальних завдань студентами є:

1. Повнота виконання завдання:

- Елементарна;
- Фрагментарна;
- Повна;
- Неповна.

2. Рівень самостійності студента

- під керівництвом викладача;
- консультація викладача;
- самостійно.

3. Сформованість навчально-інформаційних умінь (роботи з підручником, володіння різними способами читання, складання плану, рецензій, конспекту, вміння користуватися бібліотекою, спостереження, експеримент тощо)

4. Сформованість навчально-інтелектуальних умінь (визначення понять, аналіз, синтез, порівняння, класифікація, систематизація, узагальнення, абстрагування, вміння відповідати на запитання, виконувати творчі завдання тощо);

5. Рівень сформованості фахових методичних вмінь (вміння застосовувати на практиці набуті знання):

- низький – володіння умінням здійснювати первинну обробку навчальної інформації без подальшого її аналізу;
- середній – уміння вибирати відомі способи дій для виконання фахових завдань;
- достатній – застосовує набуті знання у стандартних практичних ситуаціях;
- високий – володіння умінням творчо-пошукової діяльності.

Зразок екзаменаційного білету

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Факультет економічний

Спеціальність (напрямок) Економіка

Освітня програма Економічна аналітика та статистика, Бізнес аналітика та міжнародна статистика

Спеціалізація

Семестр 6

Форма навчання денна, заочна

Рівень вищої освіти (освітньо-кваліфікаційний рівень): бакалавр

Навчальна дисципліна: Оподаткування

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ (ЗАВДАННЯ) № 1¹

1. Спростуйте або підтвердіть думку (подайте аргументи, наведіть приклади): «Не слід розрізняти поняття «податку» та «збору», ці поняття тотожні».
2. До місцевих податків і зборів належать: А) податок на прибуток;
В) податок на додану вартість;
С) податок на майно;
D) єдиний податок.
3. Об'єктами оподаткування акцизним податком є операції з:
А) реалізації вироблених в Україні підакцизних товарів;
В) ввезення підакцизних товарів на митну територію України;
С) вивезення підакцизних товарів платником податку за межі митної території України;
D) реалізації легкових автомобілів для інвалідів, у тому числі дітей-інвалідів, оплата вартості яких здійснюється за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів.
4. Задача. ПАТ "БІОЙЛ-ІНВЕСТ" здійснило постачання контрагентам: 20.11.20_ – дизельне пальне (45 000 л) для заправки морських суден, що використовуються перевезення пасажирів за ціною 25,78 грн за л; 21.11.20_ – 20 шт тримачів д/рушників TERKEL – 30 грн (з ПДВ);
21.11.20_ – 10 шт підставка під взуття FRYNSEEG 38x75x3см – 125 грн (з ПДВ); 22.11.20_ – 15 шт полиць для взуття HALDUM – 350 грн. (без ПДВ);
23.11.20_ покупцем було повернуто 5 підставок під взуття FRYNSEEG 38x75x3см у зв'язку із браком.
Виписати податкові накладні та розрахувати суму ПДВ до сплати. Заповнити декларацію.

Затверджено на засіданні кафедри статистики, обліку та аудиту
протокол № _ від “ ” 20_ р.

Завідувач кафедри _____ (Тетяна Слюніна)
підпис

Екзаменатор _____ (Ліна Рубан)
підпис

1- Зазначається кількість балів, якою оцінюються відповіді на кожне з питань
1 завдання – 10 балів, 2 завдання – 5 балів, 3 завдання – 5 балів, 4 завдання – 20 балів.
Усього – 40 балів.

Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти за відповіді на питання поточного контролю

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, вироблених навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація).

Якісними критеріями оцінювання виконання завдань поточного контролю є:

1. Повнота відповіді або виконання завдання:

- елементарна;
- фрагментарна;
- повна;
- неповна.

2. Рівень сформованості логічних умінь:

- елементарні дії;
- операція, правило, алгоритм;
- правила визначення понять;
- формулювання законів і закономірностей;
- структурування суджень, доводів, описів.

3. Рівень навчально-пізнавальної діяльності:

- Репродуктивний;
- Алгоритмічний;
- Продуктивний;
- Творчий.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти при проведенні семестрового заліку та екзамену

На заліку оцінювання знань здобувачів вищої освіти проводиться за дворівневою шкалою (зараховано, не зараховано). Для отримання «зараховано» здобувач повинен укластися у встановлений строк підготовки відповіді, показати знаннями суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними, здобувач вищої освіти самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки, навчальна діяльність позначена умінь самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію. Оцінку «не зараховано» отримують здобувачі вищої освіти, відповіді яких демонструють незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач.

На екзамені оцінювання знань здобувачів вищої освіти проводиться за чотирирівневою шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно):

1. Для отримання оцінки «відмінно» (35-40 балів) студент повинен:

- укластися у встановлений строк підготовки відповіді;
- викласти теоретичний матеріал чітко, коротко, зв'язано й обґрунтовано;
- навести вірне рішення задачі та тестів.

2. Для одержання оцінки «добре» (25-34 балів) студент повинен:

- укластися у встановлений строк підготовки відповіді;

- викласти теоретичний матеріал обґрунтовано й зв'язано;
- навести вірне рішення задачі;
- можливі помилки при відповіді на тести.

3. Для отримання оцінки «задовільно» (15-24 балів) студент повинен:

- викладати теоретичний матеріал у доступній для розуміння формі;
- можливі помилки при розв'язанні задачі та тестів.

4. Оцінку «незадовільно» (1-14) отримують студенти, відповіді яких демонструють незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Оподаткування» визначається як загальна оцінка, яка враховує оцінки з кожного виду контролю (оцінки проміжного контролю за роботу протягом семестру та оцінка за результатами підсумкового екзамену).

Узагальнена схема нарахування балів (денна форма навчання)

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальне завдання										Екзамен	Сума
Розділ 1		Розділ 2					Розділ 3		Разом		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9			
5	5	10	5	5	5	5	10	10	60	40	100

Узагальнена схема нарахування балів (заочна форма навчання)

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальне завдання										Екзамен	Сума
Розділ 1		Розділ 2					Розділ 3		Разом		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9			
5	5	10	5	5	5	5	10	10	60	40	100

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку, екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70 – 89	добре
50 – 69	задовільно
1 – 49	незадовільно

10. Рекомендована література

Основна література

1. Cherniyavskyi Volodymyr, Stetsiv Ihor, Ponomarova Tetiana, Valentyna Borkovska, Slobodyan V. Demyan Integration of flexibility concepts in the management, accounting and financial accounting system: effectiveness of the Agile methodology // Revista San Gregorio, №42, 2020, p.236-243 (special issue Nov 2020).

2. Бобрик Н. На готельні послуги та мистецьки заходи ПДВ знизили до 7 % // Все про бухгалтерський облік. 2021. № 1-2. С. 22-23.

3. Бобрик Н. Неправильний обсяг "нульового" постачання в ПН: чи виправляти помилку // Все про бухгалтерський облік. 2021. № 9. С. 4-6.

4. Кварцхелія М. Що приготував 2021 рік: 13 новел законодавства // Все про бухгалтерський облік. 2021. № 1-2. С. 4-10.

5. Коваленко О. Авансовий, реєстраційний, гарантійний: який аукціонний внесок обкладати ПДВ балансоутримувачу-орендодавцю // Все про бухгалтерський облік. 2021. № 4. С. 4-8

6. Методичні рекомендації до виконання індивідуального науково-дослідного завдання з дисципліни «Оподаткування» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / уклад. Т. В. Пономарьова, І. А. Косата. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 13 с.

7. Оподаткування юридичних осіб та аудит у сфері оподаткування: навчальний посібник / І. К. Дрозд, В.М. Іваанков, О.А. Магонець, Г.Б. Назарова, В.В. Шалімов, Н.С. Шалімова ; за ред. Н.С. Шалімової. К.: ТОВ «Видавництво «СОВА», 2017. 524 с.

8. Податковий кодекс України: кодекс від 02.12.2010 № 2755-IV (редакція станом на 19.04.2018) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/paran8575#n8575i> (дата звернення 15.06.2022)

9. Пономарьова Т.В., Гриневич К. Проблеми та шляхи удосконалення спрощеної системи оподаткування в Україні // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. серія «Економічна». 2020. № 99. С. 50-56.

10. Пономарьова Т.В., Комлева М.А. Огляд фіскальної децентралізації в розрізі податків місцевих та державного бюджетів України // Бізнес інформ. 2021. № 1. С. 251-257.

11. Пономарьова Т.В., Мельникова О.П. Проблеми обліку й оподаткування ІТ сфери в Україні // Економіка: реалії часу. 2019. № 5(45). С. 100-107.

12. Про затвердження податкової декларації з податку на прибуток підприємства : Наказ Міністерства фінансів України №897 від 20.10.2015 р. (Редакція станом на 19.10.2018) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1415-15> (дата звернення: 03.05.2023).

13. Про затвердження Порядку ведення Реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування податку на додану вартість: Постанова Кабінету міністрів України від 25.02.2017 № 26 (Редакція станом на 01.02.2017 року) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/26-2017-п> (дата звернення: 10.05.2023).

14. Про затвердження Порядку ведення Реєстру податкових накладних: постанова Кабінету міністрів України від 29.12.2010 року № 1246 (Редакція станом на 24.03.2018 року) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/1246-2010-п> (дата звернення: 10. 05.2023).

15. Про затвердження Регламенту опрацювання податкових декларацій з податку на додану вартість, за якими задекларовано від'ємне значення та/або бюджетне відшкодування податку на додану вартість: наказ Державної податкової служби України від 19.06.2012 № 522 (Редакція станом на 19.06.2012 року) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0522837-12> (дата звернення: 10.05.2023).

16. Про затвердження форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість: наказ Державної фіскальної служби України від 07.11.2015 № 21 (Редакція станом на 01.06.2018 року) // База даних «Законодавство України» / ВР

України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0159-16/paran21> (дата звернення: 10.06.2023).

17. Про затвердження форми декларації акцизного податку, Порядку заповнення та подання декларації акцизного податку : Наказ Міністерства фінансів України № 14 від 23.01.2015 р. (Редакція станом на 01.01.2017) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0105-15> (дата звернення: 03.05.2023).

18. Про затвердження форми Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку (форма № 1ДФ) та Порядку заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку : Наказ Міністерства фінансів України №4 від 13.01.2015 1246 (Редакція станом на 24.03.2018 року) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0111-15> (дата звернення: 10.05.2023).

19. Про затвердження форми податкової накладної та Порядку заповнення податкової накладної: Наказ Міністерства фінансів України від №1307 31.12.2015 р. (Редакція станом на 19.06.2012 року) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0137-16> (дата звернення: 10.05.2023).

20. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 № 108/95-ВР (Редакція станом на 01.01.2017) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-vr> (дата звернення: 03.05.2023).

21. Савенок А. Облік, придбання та використання токена з ключем електронного підпису // Все про бухгалтерський облік. 2021. № 7. С. 8-11.

Допоміжна література

1. Власенко О. Податкова вимагає подати декларацію, коли до цього не зобов'язані: як відповідати // Все про бухгалтерський облік. 2021. № 9. С. 8-9.

2. Гриневська П. Акцизна первинка: січневе оновлення від Мінфіну (Коментар до наказу Мінфіну України від 27.11.2020 р. № 729) // Все про бухгалтерський облік. 2021. № 9. С. 18-22.

3. Михайлова І. Земельна декларація – 2021 // Все про бухгалтерський облік. 2021. № 9. С. 9-13.

4. Нестеренко М. Декларування доходів: хто має звітувати і кому вигідно // Все про бухгалтерський облік. 2021. № 10. С. 3-8.

5. Податкова система: Навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://zakon.rada.gov.ua> (Сайт Верховної Ради України)
2. <http://www.sta.gov.ua> (Сайт ДФС)
3. <http://www.dtki.com.ua> (Сайт журналу “Дт-Кт”)
4. <http://www.ukrstat.gov.ua> (Сайт Держстату України)
5. <http://www.visnuk.com.ua> (Вісник податкової служби України)
6. <http://www.buhgalteria.com.ua> (Сайт журналу “Бухгалтерія”)

7. <http://www.vuzlib.net> (Економіко-правова бібліотека)
8. http://www.ief.org.ua/IEF_rus/index.htm (Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук України).
9. <http://www.ibser.org.ua/news/559/> (Інститут бюджету та соціально економічних досліджень)
10. <http://blanki.com.ua>
11. <http://podatok.info>
12. <https://7eminar.ua/> (бухгалтерська відеоплатформа №1)

12. Особливості навчання за денною формою в умовах дії обставин непереборної сили

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборогою відвідування ЗВО студентам денної та заочної форми навчання надається можливість скласти екзамен в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Оподаткування», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=2637>